

บทคัดย่อ

ศรีสุลักษณ์ ไพร่พ่ายฤทธิ์: การประเมินกรณีศึกษาโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง :

บ้านหนองสมอ หมู่ที่ 13 ตำบลหนองระเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.ปราณี ทองน้อย, 152 หน้า

ISBN : 974-533-166-3

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง
3. เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับประเทศ
4. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนของประชาชนพื้นที่เป้าหมายและ เพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ผลการวิจัย

1. ด้านการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของกองทุนหมู่บ้านในระยะแรกๆ แต่เมื่อได้มีประชาสัมพันธ์และให้ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเรื่องกองทุนหมู่บ้านมาโดยตลอด จึงทำให้ปัจจุบันชาวบ้านมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดีและกองทุนหมู่บ้านหนองสมอได้มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ให้การดูแลและจัดการบริหารกองทุนเป็นอย่างดี
2. ด้านทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อกองทุน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อกองทุนหมู่บ้าน เพราะเขาเหล่านี้คิดว่าการมีเงินกองทุนเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้านในด้านการลงทุนประกอบกิจกรรมต่างๆ จะช่วยให้ชาวบ้านมีสถานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ก็มีชาวบ้านอีกบางส่วนที่มองว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีหนี้สินมากขึ้นกว่าเดิม เพราะสมาชิกบางคนกู้เงินไปแล้วไม่ได้นำไปประกอบกิจกรรมจริง แต่นำเงินไปใช้อย่างอื่นจึงเกิดปัญหาไม่มีเงินจะชำระหนี้สินกองทุน

3. ด้านความเข้มแข็งของชุมชน หมู่บ้านหนองสมอเป็นหมู่บ้านที่มีความสามัคคีกันพอสมควร มีผู้นำที่มีคุณธรรมสูง ชาวบ้านส่วนใหญ่จะอยู่กันในระบบของเครือญาติพึ่งพาอาศัยกันบ้าง แต่จะไม่ก้าวล่วงเรื่องตัวของคนอื่น อีกทั้งทุกครอบครัวของหมู่บ้านหนองสมอ สามารถเลี้ยงชีพได้ทุกครอบครัวและมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิตตามอัธยาศัยของแต่ละครอบครัว

4. ด้านการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

สมาชิกกองทุนที่กู้เงินไปส่วนใหญ่ไม่ได้นำเงินไปประกอบกิจกรรมจริงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ซึ่งบางรายนำเงินไปใช้หนี้ บางรายนำเงินไปซื้อรถจักรยานยนต์และบางรายเป็นการขอกู้แทนคนอื่นหรือมีการจ้างวานให้กู้แทน เพื่อนำเงินไปเล่นการพนันต่างๆ กลุ่มสมาชิกเหล่านี้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้คืนก็จะต้องไปหยิบยืมเงินจากนายทุนนอกระบบมาชำระหนี้กองทุนตามกำหนด จึงส่งผลทำให้ชาวบ้านเป็นหนี้สินมากขึ้นและไม่เกิดผลในด้านการพัฒนาอาชีพของชาวบ้านเท่าที่ควร

แต่ยังมีสมาชิกอีกส่วนหนึ่งที่นำเงินที่กู้ไปประกอบอาชีพกิจกรรมจริงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ จึงทำให้สมาชิกกลุ่มนี้มีรายได้เพิ่มและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากสมาชิกไม่ต้องไปกู้เงินจากนายทุนนอกระบบ เพราะดอกเบี้ยจากนายทุนนอกระบบนั้นแพงกว่าดอกเบี้ยของกองทุนหลายเท่า สมาชิกส่วนนี้เป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ และเป็นส่วนน้อย จึงทำให้การบรรลุเป้าหมายของกองทุนเป็นไปได้ค่อนข้างยากพอสมควร

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ วิทยาลัยการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ศรีสุภัทน์ ไพรไพฑูริ์
(นางสาวศรีสุภัทน์ ไพรไพฑูริ์)

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เกิดประสพ)

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา
.....

(อาจารย์พีระพงษ์ อุจารสกุล)